

בסקה הדין הסעיר את המדינה. מי שתקף אותו הואשם ב"זילות בית המישפט".

הוא מופיע כאן במלואו. שקול את הדברים והסק בעצמך את המסקנות

שפוטו בנעמד!

מעטים פסקי-הדין שעוררו בזמן האחרון סערה כה רבה כמו פסקי-הדין של השופט אורי שטרומן, שדן לשישה חודשי "עבודות-שרות" מתחל שירה ב-1982 בנער ערבי בן 13 וגרם למותו. פסקי-הדין ניתן בפברואר השנה.

בייחוד גרם לסערה הקטע בגזר-הדין, שממנו משתמע כי לתקריט אחראים ההורים והמחנכים הערביים, שאינם שומרים על ילדיהם.

ערים ראו בפסקי-דין זה עידוד למתנחלים לירות בני-ערבים, והטלת האשמה להריגת ילדים ערביים על ההורים.

אחרי שהסופר-עיתונאי עמוס קינן גינה את פסקי-הדין במילים בוטות, הוא הוזמן לחקירה והואשם ב"זילות בית-

המישפט". אנשי-רוח רבים התייצבו לימנו. אם אכן יועד מד קינן למישפט, עשוי הדבר למקד את תשומת-הלב העולמית בפסקי-דין זה.

היו שיחסו לשופט שטרומן מניעים לאומניים והש-קפת-עולם ימנית, כהסבר לפסקי-דין זה.

השופט שטרומן עצמו לא יכול היה להגיב. אולם מקור-בין טענו כי כל ההתקפות עליו אינן מוצדקות, ונעשו בידי אנשים שלא טרחו כלל לקרוא את פסקי-דינו, המעיד על עצמו.

משום-כך מצא "העולם הזה" לנכון לפרסם את פסקי-הדין וגזר-הדין במלואם וכלשונם (תוך השמטת קטע קטן שאינו רלוונטי לעניין). ההדגשות נעשו על-ידי המערכת, לנוחיות הקורא, וכמובן אינן מופיעות במקור.

פסקי-דין זה, המתאר את המאורעות כפי שנראו לשופט, מאפשר לכל קורא להפוך את עצמו לשופט ולקבוע איך היה הוא מוסק, אילו הובאו עובדות המיקרה הזה לפניו. האם צדק הנאשם כאשר פתח באש? האם פעל מתוך צורך של הגנה עצמית, או שמא מראים מעשיו שהתכוון "ללמד את הנערים לקח", כפי שטענה התביעה? האם העו-נש הולם את המעשה? האם היה מקום להערת השופט לגבי ההורים והמחנכים?

בשיבועת החודשים האחרונים נהרגו יותר מ-200 פלס-טינים, ביניהם הרבה ילדים, נערים ונשים, בנסיבות שאינן שונות בהרבה מן המתוארות בפסקי-דין זה. ניתוח מיקרה זה יכול לתת לקורא אמת-מידה גם להבנת מיקרי-ההרג האחרים.

בבית-המישפט המחוזי תל-אביב-יפו.

בפני: כבוד השופט אורי שטרומן. המאשימה: מדינת-ישראל.

הנאשם: ניסן בן-ירמיהו איש-גוייב.

הכרעת דין

ב יום 10.10.82 נהג הנאשם, ניסן איש-גוייב, במשאית לאיטוף אשפה, כשעימו, בתא-הנהג, יושבים משה דקל וניסים דלעי, חברי-לעבר דה. בררם לפרוק את האשפה עליהם לחלוף על פני הכניסה למתנה-בלאטה, אשר בשכם.

באותה שעה עסקו ילדים ונערים, בני 12-15, בידי אבנים לכיוון הכביש הראשי, כשהם נמצאים בסמיטה המובילה מהכביש הראשי למתנה-בלאטה.

שני אנשי-מישטרה, מנחם רותן והנרי עמר, שראו את ילדי האבנים, נסוגו עם ריכבם אחורה ככביש הראשי, ומר עמר הורה לנאשם, שהגיע אותה עת למקום, לנסוע בנתיב השמאלי, כלומר בנתיב המרוחק קימעה מפתח הסימטה שבה נמצאו מידי-האבנים. הנאשם נענה להוראה, אף כי לא ידע את סיבתה, והמשיך לנסוע בנתיב השמאלי של הכביש.

תוך כדי נסיעה נוכח הנאשם כי לא יוכל להמשיך בדרך כי בצומת, כהמ-שך הכביש, ניצבת קבוצה גדולה של אנשים, שלא יוכל לפלס דרך ביניהם. לפיכך, בהגיעו אל קצה אי-התנועה מול הסימטה המובילה למתנה-בלאטה, סובב את מכוניתו, בכוונה להשלים סבי-בוב פרסה, כך שיעבור מהמסלול השמאלי למסלול הימני ולחזור כלעומת שבא.

אלא שהסיבוב לא הושלם. הנאשם עצר את המשאית, ירד ממנה, ירה בעור וזי שהיה ברשותו לעבר הסימטה שבה התגודדה קבוצת מידי-האבנים, חזר למשאיתו, השלים את הסיבוב, הגיע אל אנשי-המישטרה, רותן ועמר, שלקו חוזה לחקירה בגלל היריות שירה.

כל פעולות הנאשם נעשו נוכח עי-ניהם הצופיות של אנשי מג"ב, ביניהם קאסם ובדיאם, שישבו בעמדתם, במ-קום הידוע גם לנאשם, על גג בניין גבוה, המשקיף על הצומת.

אין מחלוקת של ממש על עובדות אלה בין התביעה והס-ניגוריה, אלא נשאת הסיבה לירי: הסינגוריה טוענת כי ירי-די-האבנים נמשך בשעה שהי-משאית התקשתה להסתובב מול הסימטה, והאבנים פגעו

שמותו של המנוח נגרם כתוצאה מאיבוד דם רב בגלל חדי-רת קליע לעכוזו של המנוח, ומי-עברו דרך כלי-הדם הגדולים עד להיתקעו בכיטונו, משם הוצא על-ידי רופא בית-החולים.

בבדיקה בליסטית של מוז"פ נקבע שהקליע נורה מתמ"ק עו" 9472083, הוא העו" שהוחזק על-ידי הנאשם. לגירסת התביעה, הקליע 1/5 היה

החולים רפדיה גופתו של המנוח, הי-שאם לוטיפי אברמסלם, ילד כבן 13, אשר לדברי חברו יחיא עבד-אל-אבר-עישא, נפגע מיריות שנורו על-ידי אדם שהיה ליד המשאית לאיטוף-אש-פה, מול הסימטה. הר"ר עונללה, מבית-החולים רפדיה, קיבל את הגופה ובעזרת מלקחים רפדיה, הוציא מביטנה קליע.

בבדיקה הפאתולוגית נקבע

במשאית וסיכנו את הנאשם וחבריו. ואילו התביעה גורסת שבאותה עת נפסק ירדי-האב-נים, או שעוצמתו היתה כה דלה עד כי לא הצדיקה תגובה כה נחרצת כירי אל הסימטה.

ב אותה עת, שבה מבררת המיש-טרה את סיבת הירי, הובאה לבית-

ילד מיידה אבנים (פירסום פלסטיני, מוקדש ל"דור 2000") במקום להימצא בימים טרופים תחת השנחת הוריה ומחנכיהם...

הקליע שהוצא על-ידי הר"ר עונללה מגופת המנוח, ואילו הסינגוריה טוענת כי הראיות אינן מאשרות גירסה זו, לפחות לא במידת הודאות הדרושה במישפט פלילי.

על פי הראיות לא יכול להיות ספק שהנאשם נקלע לשטח ירדי-אבי-נים, שכל הנמצא בו צריך להישמר ולנפשו. אילו לא כן, לא היו שני שוט-רים ישראליים נסוגים מאותו איזור וטורחים בהכוננת הנאשם למסלול נג-די. מאידך, אין ספק שעל-פי הערכת השוטרים ואנשי מג"ב לא היה ירדי-האבנים כה נמרץ, עד כדי סיכון הנוס-עים בדרך, שהרי לא מצאו לנכון למ-נוע מהנאשם וחבריו-לעבודה את הני-סיעה באותו רחוב.

ככל שהמטרה האפשרית נמצאת רחוקה מאותה סימטה, בוודאי מתמעט עד כדי הפסקה מוחלטת ירדי-האבנים. הערכת הסיכון ממרחק בטוח, מקצה הרחוב או מעל הגג, הוא דבר אחד, והערכת הסיכון מתוך השטח הנתון לירדי-האבנים היא דבר אחר. לכן, אף-על-פי שהשוטרים בג"פ ואנשי מג"ב שעל הגג העריכו שלא נשקפה סכנה לנאשם ולחבריו, בעת שהנאשם סובב את משאיתו, אי-אפשר לשלול את הע-רכת הנאשם, שלא יוכל להמשיך בנסי-עתו ללא חשש לעצמו ולחבריו. הפס-קט ירדי-האבנים בעת נסיגת הג"פ המישטרי והתרחקותו מהסימטה, עד לחידושו עם הופעת המשאית, יכלו לגרום למחשבה שהאיזור בטוח.

על כן, בהיעדר תגובה הול-מת של אנשי-המישטרה ומי-ג"ב, שצפו על הנעשה ושהא-מינו שהנאשם וחבריו יסתדרו בכוחות עצמם ויחלצו מהמ-קום ללא פגע, לא יכולה להיות תרעומת על הנאשם שבאותן נסיבות של קושי בתימרון המ-שאית, נוכח האבנים המושל-בות עליה, סבר שלהבטחת דר-בו עליו להקדים את הפסקת יר-די-האבנים. לשם-כך ראה לנ-כון לצאת ממשאיתו ולהפחיד את מידי-האבנים על-ידי ירי-באוויר.

על פי עדותו של יחיא, שלא נס-תרה, הוא היה בחברת המנוח באר-תה סימטה שבה נפגע המנוח, וכי באר-תה עת ראה אדם, שהחזיק בנשק, ליד משאית לאיטוף-אשפה, שעמדה בכביש הראשי מול הסימטה. עדות זו, המכחי-שה מטעמים ברורים את זריקת האבנים באותו מקום, מתאמתת בעובדות הידו-עות לנו בדבר הימצאות המכונית לאי-